

Република Српска
Град Бања Лука
Градоначелник
Градска управа
Одјељење за привреду
Трг српских владара 1, Бања Лука

Број: 02-30-30/2019

Мишљење уз Информацију о пословању „Водовод” а.д. Бањалука и о раду органа управљања у 2018. години

Бањалука, мај 2019. године

Програмом рада Скупштине града Бањалуке за 2019. годину предвиђено је да се у другом тромјесечју 2019. године разматра Информација о пословању „Водовод” а.д. Бањалука и о раду органа управљања у 2018. години. Надзорни одбор Друштва на својој 24. сједници, одржаној 25.04.2019. године, утврдио је приједлог финансијских извјештаја и Извјештаја о пословању Друштва у 2018. години, који су разматрани и усвојени на 19. годишњој сједници Скупштине акционара „Водовод“ а.д. Бањалука, која је одржана 27.05.2019. године.

Мишљење Одјељења за привреду засновано је на анализи основних природних и финансијских резултата пословања, исказаних у финансијским извјештајима и Информацији о пословању „Водовод” а.д. Бањалука и о раду органа управљања у 2018. години, а који су представљени у сљедећем прегледу:

Ред. број	Елементи привређивања	Јед. мјере	Остварено у		Индекс 5:4	
			Претходној години (2017.)	Извјештајном периоду (2018.)		
1	2	3	4	5	6	
1	Остварени природни обим производње према мјесту производње	м ³	28.664.507	29.694.631		103,6
а	- Фабрика воде (Новоселија)	м ³	20.065.637	68,1%	20.221.897	100,8
б	- Бунарски систем (стари погон)	м ³	8.000.269	29,8%	8.842.386	110,5
в	- Гравитација (Суботица)	м ³	598.601	2,1%	630.348	105,3
2	Максимални обим производње (капацитети инсталисане опреме)	lit /sec	1.520	1.520		100,0
а	- Фабрика воде (Новоселија)	lit /sec	1.100	1.100		100,0
б	- Бунарски систем (стари погон)	lit /sec	400	400		100,0
в	- Гравитација (Суботица)	lit /sec	20	20		100,0
3	Степен кориштења производних капацитета	lit /sec	908	942		103,7
		%	59,74	61,97		103,7
а	- Фабрика воде	lit /sec	636	639		100,5
б	- Бунарски систем	lit /sec	254	280		110,2
в	- Гравитација	lit /sec	18	20		111,1
4	Укупан приход	КМ	17.213.859	17.322.136		100,6
5	Укупни расходи	КМ	17.140.673	100,0%	17.243.904	100,8
а	Трошкови амортизације	КМ	2.492.148	13,4%	2.318.136	93,0
б	Трошкови бруто зарада	КМ	5.643.626	35,7%	6.148.588	108,9
б-1	Трошкови бруто накн. зарада	КМ	2.388.404	13,8%	2.381.877	99,7
в	Трошкови горива и елек. енерги	КМ	1.795.933	11,8%	2.039.879	115,9
г	Трошкови сиров. и материјала	КМ	1.216.387	7,6%	1.317.754	108,3
д	Трошкови одржавања осн. сред.	КМ	411.461	1,6%	270.141	65,7
ђ	Трошкови транспортних услуга	КМ	312.997	1,9%	329.518	105,3
е	Трошкови производних услуга	КМ	860.741	1,0%	165.494	19,2
ж	Трошкови непроизв. услуга	КМ	321.105	1,9%	328.783	102,4
з	Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	КМ	733.125	2,6%	440.311	60,1
и	Остали расходи	КМ	964.746	8,7%	1.503.423	155,8

6	Добит	КМ	73.186		78.232	106,9
6а	Губитак	КМ	-		-	-
7	Просјеч. исплаћ. мјесеч. нето зарада по запосл.	КМ	857		903	105,4
8	Просјечан број радника на бази часова рада		344		352	102,3
8а	Просјечан број радника на бази стања крајем мјесеца		342		356	104,1
9	Вриједност реализованих инвестиција	КМ	3.509.074		1.853.038	52,8
	Назив инвестиције (етапе-фазе)					
	-Грађевински објекти	КМ	2.036.424	35,4%	656.142	32,2
	-Изградња и санација цјевовода и секундарне мреже	КМ	1.013.919	43,6%	808.347	79,7
	-Успостава командно-контролног центра и пројектовање	КМ	-	0,3%	5.100	-
	-Машине и опрема	КМ	205.944	10,9%	201.590	97,9
	-Транспортна средства	КМ	252.787	9,8%	181.859	71,9
	Извори финансирања	КМ	3.509.074		1.853.038	52,8
9а	Властити извори	КМ	3.509.074		1.853.038	52,8
9б	Туђи извори-кредити	КМ	-		-	-
	-Кредит Свјетске банке (неотплаћени дио - II фазе Фабрике воде)	КМ	3.214.125		2.784.677	86,6
	ануитет	КМ	585.937		557.660	95,2
	-Кредитно задужење града код KfW банке				-	
	ануитет	КМ	2.100.184		2.056.120	97,9
10	Потраживања од купаца текућег периода	КМ	4.615.644		3.604.534	78,1
10а	Пренесена потраживања из ранијих година	КМ	5.626.869		4.615.644	82,0
11	Ликвидна новчана средства	КМ	853.094		1.474.696	172,9
12	Степен наплате потраживања	%	101,6		103,4	101,8
а	Фактурисана реализација	КМ	17.313.494		16.121.813	93,1
б	Наплаћена реализација	КМ	17.597.786		16.668.646	94,7
13	Укупне обавезе (краткорочне и дугорочне)	КМ	5.820.376		5.748.764	98,8
14	Укупно произведена количина воде	m ³	28.664.507		29.694.631	103,6
15	Укупно испоручена количина воде	m ³	18.107.250		18.005.650	99,4
15а	Учешће укупно испоручене воде у укупно произведеној води	%	63,2		60,6	-
16	Неиспоручена количина воде-укупни губици воде у мрежи	m ³	10.557.257		11.688.981	110,7

16a	Учешће неиспоручене количине воде-губитака воде у мрежи, у укупно произведеној води	%	36,8	39,4	-
17	Укупно остварена одводња отпадних вода	m ³	8.258.645	8.132.219	98,5

При том је Одјелење за привреду констатовало сљедећа кретања основних резултата пословања у 2018. години, у односу на 2017. годину:

а) позитивна кретања:

- повећање натуралног обима укупне производње воде од 3,6% и просјечног степена кориштења производних капацитета, са 59,74% у 2017. години на 61,97% у 2018. години;
- исказан раст бруто добити од 6,9%, чији је скроман износ (у 2017. години 73.186 КМ, а у 2018. години 78.232 КМ), посљедица уједначеног износа прихода и расхода, односно незнатног раста укупног прихода у 2018. години од 0,6% и раста укупних расхода од 0,8%, у односу на 2017. годину;
- смањење укупних обавеза у 2018. години од 1,2%, у односу на 2017. годину;
- повећање ликвидних новчаних средстава на крају 2018. године од 72,9%, у односу на крај 2017. године, као и просјечног степена наплате потраживања, са 101,6% у 2017. години на 103,4% у 2018. години, усљед наплате текућих, пренесених и отписаних потраживања;
- смањење потраживања од купаца текућег периода од 21,9% и пренесених потраживања из ранијих година од 18,0%.

б) негативна кретања:

- просјечно смањење укупно испоручене количине воде свим категоријама потрошача у 2018. години (18.005.630 m³) од 0,6%, у односу на 2017. годину, а која представља 60,6% укупно произведене воде у 2018. години (у 2017. години 63,2%);
- смањење укупно остварене одводње отпадних вода у 2018. години (8.132.219 m³) од 1,5%, у односу на 2017. годину;
- повећање укупних губитака воде у мрежи (укупно неиспоручена количина воде) са 10.557.257 m³ воде у 2017. години на 11.688.981 m³ воде у 2018. години, односно повећање учешћа губитака воде у мрежи у укупно произведеној количини воде са 36,8% укупно произведене воде у 2017. години, на 39,4% у 2018. години;
- смањење вриједности реализованих инвестиција у 2018. години од 47,2% (са 3,51 милион КМ у 2017. години на 1,85 милиона КМ у 2018. години), које су финансиране из властитих извора;
- смањење укупне вриједности наплаћене реализације од 5,3% те смањење вриједности фактурисане реализације у 2018. години од 6,9%, у односу на 2017. годину;
- незнатно повећање продуктивности у 2018. години од 0,4% (однос натуралног обима производње по раднику), усљед исте динамике повећања укупног натуралног обима производње воде од 3,6% и повећања броја радника на бази стања крајем мјесеца од 4,1%;
- иако су укупни расходи у 2018. години (17.243.904 КМ) повећани само 0,8%, а укупан натурални обим производње повећан 3,6%, посматрајући учешће појединих трошкова у структури укупних трошкова, забиљежено је нерационално кретање трошкова, што илуструје скромно учешће трошкова, који су у функцији остваривања натуралног обима

производње (трошкови горива и енергије, с учешћем од 11,8%, трошкови сировина и материјала од 7,6%, трошкови транспортних услуга од 1,9%, трошкови одржавања основних средстава од 1,6% и трошкови производних услуга, с учешћем од 1,0%), док су трошкови бруто зарада и трошкови бруто накнада зарада учествовали у укупним расходима 49,5% (трошкови бруто зарада 6.148.588 КМ-35,7% и трошкови бруто накнада зарада 2.381.877 КМ-13,8%);

- смањење појединих трошкова у 2018. години, у односу на 2017. годину, по правилу представља резултат рационалног понашања у фази трошења инпута, међутим, са становишта техничко-технолошке опремљености и одржавања погонске спремности, неопходно је сагледавање енормног смањења трошкова производних услуга од 80,8%, трошкова одржавања основних средстава од 34,3% те трошкова амортизације од 7,0%.

Будући да су код већине показатеља забиљежена позитивна кретања, Одјелење за привреду предлаже градоначелнику града Бањалуке да упути Скупштини града Бањалуке на разматрање Информацију о пословању „Водовод” а.д. Бањалука и о раду органа управљања у 2018. години, уз сљедећу напомену:

- И поред повећања натуралног обима производње, степена кориштења производних капацитета, високог степена наплате укупних потраживања и смањења укупних обавеза, у односу на 2017. годину, „Водовод“ а.д. Бањалука треба да предузме мјере, које се односе на повећање укупне количине испоручене воде и смањење губитака воде у мрежи-неиспоручене количине воде, а тиме и на повећање укупног прихода (индекс 100,6) и то путем значајнијег повећања натуралног обима производње (индекс 103,6) и смањења укупних расхода, уз рационализацију трошкова, а нарочито расхода, који нису у функцији повећања производње. При том, за менаџмент и Управу „Водовод“ а.д. Бањалука у фокусу пословне политике треба да буду инвестиције, које се односе на изградњу и санацију дистрибутивне мреже, нарочито с аспекта извора финансирања и степена задужености.

Обрађивач:

Мира Тулибрк, самостални стручни сарадник
за привреду и развој комуналних дјелтности

Дана 30.05.2019. године

Шеф Одјека за привреду
Весна Радић, дипл. економиста

Начелник

Раденко Комљеновић, дипл. инжињер машинства